

Medicinska informatika

Doc. dr. sc. Ksenija Baždarić

Kolegij: Medicinska informatika

Fakultet zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci
Studij: Preddiplomski stručni studij Radiološke tehnologije, izvanredni studij
Godina studija: 1. godina
Akademska godina: 2018./19.

Rijeka University School of Medicine Department of Medical Informatics

Informatika...

... je znanost o

- oblikovanju,
 - prijenosu,
 - obradi i
 - uporabi informacija,
- razvijena primjenom tehnološke osnove, tj. znanstvena disciplina koja istražuje:
- stvaranje,
 - svrsishodnost,
 - provedbu i
 - rad sustava podržanih elektroničkim računalom.

Rijeka University School of Medicine Department of Medical Informatics

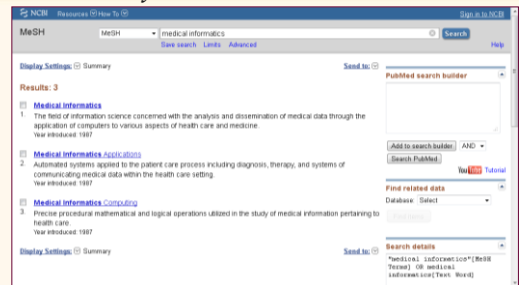
Medicinska informatika

- proučavanje informacija, komunikacijskih procesa i sustava u zdravstvu (Enrico Coeira, 2015.)

Rijeka University School of Medicine Department of Medical Informatics

Medical informatics

Rijeka University School of Medicine Department of Medical Informatics

Čime se medicinska informatika bavi?

- Podatci o bolesniku
- Informatičke vještine i komunikacijski sustavi
- Medicinski jezik i klasifikacije
- Norme
- Zdravstveno-informacijski sustav
- Zaštita podataka
- Smjernice
- Potpora u odlučivanju
- Modeli i simulacije

Rijeka University School of Medicine Department of Medical Informatics

Satnica

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)
03.10.2018.	P1 (11.00-12.30)		
03.10.2018.			V1G1 (12.30-14.00)
03.10.2018.			V1G2 (14.00-15.30)
10.10.2018.		S1 (8.00-9.30)	
10.10.2018.			V2G2 (9.30-11.00)
10.10.2018.			V2G1 (11.00-12.30)
17.10.2018.		S2 (8.00-9.30)	
17.10.2018.			V3G2 (9.30-11.00)
17.10.2018.			V3G1 (11.00-12.30)
24.10.2018.		S3 (11.00-14.00)	
24.10.2018.			V4G1 (14.00-15.30)
24.10.2018.			V4G2 (15.30-17.00)
31.10.2018.			V5 (8.00-9.30)
07.11.2018.	ispit		

Rijeka University School of Medicine Department of Medical Informatics

Sustav vrednovanja studenata na nastavi

	Tema	Broj bodova	
		Za dolazak	Za znanje
P1	Uvodno predavanje – bolnički informacijski sustavi	-	-
S1	Struktura medicinskih podataka	-	4
S2	Temeljni pojmovi i medicinske klasifikacije	-	4
S3	Studentsko izlaganje	-	15
V1	Oblikovanje prezentacija	-	3
V2	Pisanje i obrada teksta	-	3
V3	Pretraživanje medicinske literature.	-	3
V4	Upravljanje medicinskim podatcima – dvodimenzijske tablice podataka	-	3
V5	Završna vježba	-	15
Ukupno bodova na nastavi:		0	50

Rijeka University School of Medicine Department of Medical Informatics

Tko može izaći na završni ispit?

- Student mora skupiti najmanje 25 ocjenskih bodova kako bi stekao pravo pristupa završnom ispitu.
- Studenti koji su tijekom nastave ostvarili 0 do 24,9% ocjene, ocjenjuju se ocjenom F (neuspješan) i ne mogu na završni ispit, te moraju ponovo upisati predmet u sljedećoj akademskoj godini.

≥25 → izlazak na ispit

<25 → F (neuspješan) tj. ponovni upis

Rijeka University School of Medicine Department of Medical Informatics

Završni ispit

Broj točnih odgovora na ispitu	Ocjenski bodovi
<8	0
8	25
9	28
10	32
11	36
12	40
13	44
14	48
15	50

Rijeka University School of Medicine Department of Medical Informatics

Završna ocjena

Ocjenski razred (stara ocjena)	Broj bodova
A (izvrstan, 5)	90-100
B (vrlo dobar, 4)	75-89,9
C (dobar, 3)	60-74,9
D (dovoljan, 2)	50-59,9
E (nedovoljan, 1)	0-49,9

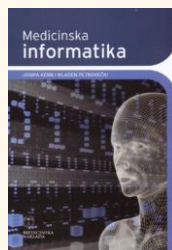

Rijeka University School of Medicine Department of Medical Informatics

S1/2

- priprema iz udžbenika:
Kern J, Petrovečki M, ur.
Medicinska informatika.
Medicinska naklada: Zagreb;
2009.
- usmeno izlaganje

Rijeka University School of Medicine Department of Medical Informatics

Pitanja za seminar

1. Podaci o bolesniku: Administrativni podaci – podaci o ustanovi, podaci o bolesniku, OIB (2.1.1,2.1.2) i ostali administrativni podaci o bolesniku (2.1.2.2.)
2. Podaci o bolesniku: Medicinska dokumentacija, povijest bolesti i otpusno pismo, (2.2.1, 2.2.2)
3. Podaci o bolesniku: Elektronički zdravstveni zapis (2.2.5)
4. Laboratorijski podaci (2.3)
5. Laboratorijski informacijski sustav (3.7.2. i 3.7.3)
6. Organizacija podataka – podaci u medicini i zdravstvu: Analogni i digitalni podaci, Entitet, atribut i vrijednost atributa (6.1.1.,6.1.2)
7. Biomedicinski signali (2.4)
8. Vrste biosignala (2.4.2)
9. Medicinske slike (2.5)
10. Hijerarhijske razine organizacije podataka (6.2.1)

Rijeka University School of Medicine Department of Medical Informatics

Pitanja za seminar

11. Upravljanje bazama podataka i model baze podataka (6.2.2. i 6.2.2.1)
12. Oblikovanje baze podataka (6.2.2.2.)
13. Pojam medicinske klasifikacije. (5.2.5)
14. Vrste šifri – šifriranje (5.2.7.)
15. Međunarodna klasifikacija bolesti. (5.3.1)
16. Međunarodna klasifikacija onkoloških bolesti. (5.3.2.)
17. Dijagnostičko-terapijske skupine (DTS) i sustav šifriranja zdravstvenih postupaka (5.3.7.4. i 5.3.7.6.)
18. Norme (11.1.)
19. Normirna tijela i organizacije (11.1.3)
20. Javnozdravstvena djelatnost (3.4.1. i 3.4.2.)

Rijeka University School of Medicine Department of Medical Informatics

S2

- odabir teme prema želji uz odobrenje nastavnika
- priprema prezentacije (u ppt obliku)
- izlaganje 5-7 minuta
- ocjenjuju se: ppt i izlaganje

Rijeka University School of Medicine Department of Medical Informatics

S3

- Grupni rad (3-4 studenata)

Teme:

- Medicinske slike
- Bolnički informacijski sustavi
- Teleradiologija
- Uporaba mobilnih aplikacija u medicini
- Uporaba društvenih mreža u medicini

Rijeka University School of Medicine Department of Medical Informatics

Vježbe

- u informatičkoj učionici Fakulteta zdravstvenih studija prema rasporedu

Rijeka University School of Medicine Department of Medical Informatics

Podaci o bolesniku

- administrativni
 - podaci o ustanovi
 - podaci o bolesniku
 - ime i prezime, dob, spol, prebivalište, zanimanje, bračno stanje
 - matični broj osigurane osobe - dodjeljuje HZZO
- medicinski
 - laboratorijski podaci
 - medicinske slike
 - klinički podaci

Rijeka University School of Medicine Department of Medical Informatics

Elektronički zdravstveni zapis

Medicinske slike

- dio medicinskih podataka, uz laboratorijske i kliničke podatke
- Vrste slika: analogne i digitalne
- Analogne:
 - RTG slika, ULZ slika, fotografije (citološka, histološka, denzitometrijska), EKG slika, EMG slika
- Digitalne:
 - CT slika, MR slika, PET slika

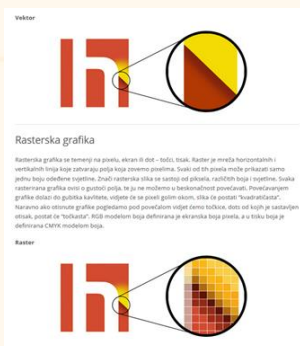
Dobivanje medicinske slike

- **iz digitalnog uređaja**
 - digitalan podatak
- **iz analognog uređaja**
 - analogan podatak
 - digitalizator
 - **AD (analogno-digitalni) pretvarač** - signal pretvara u digitalan podatak

Vrste digitalnih slika

- **vektorska slika**
 - nastaje crtanjem matematičkih oblika: trokuta, kruga,...
 - visoka kvaliteta
 - puno memorije
 - ne koriste se u medicini
- **rasterska slika**
 - sastoji se od piksela
 - količina memorije ovisi o bitnoj razlučivosti i veličini slike
 - koriste se u medicini

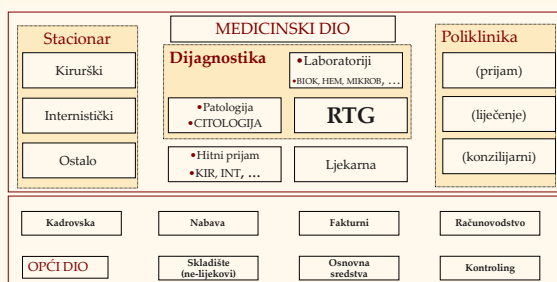

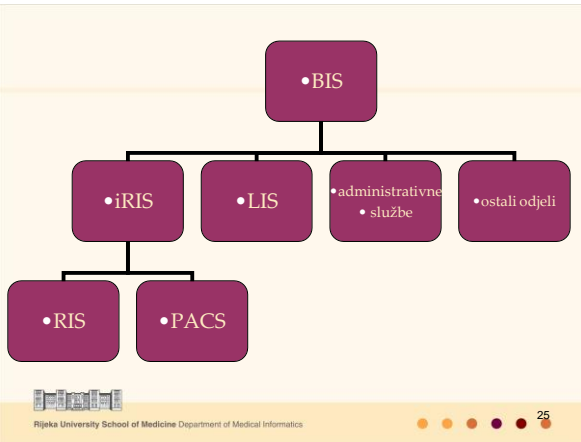
Sažimanje podataka

- smanjuje prostor u memoriji
- načini sažimanja:
 - **nezaboravno sažimanje** (engl. *Lossless*)
 - bez gubitaka informacijskog sadržaja
 - postupak potpuno reverzibilan
 - koristi se kada je svaki bit neophodan
 - **zaboravno sažimanje** (engl. *Lossy*)
 - s trajnim gubitkom informacijskog sadržaja

Organizacija BIS-a

RIS

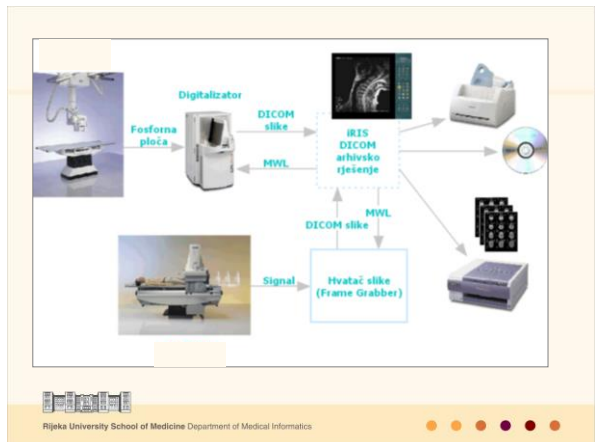
- prijem pacijenata
- evidentiranje pacijenata
- zakazivanje pretraga
- pohranjivanje gotovih nalaza (mamografija, radioskopija, RTG, CT, MR)
- administrativno vođenje radiološkog odjela

Rijeka University School of Medicine Department of Medical Informatics

RIS

- sustav povezuje administrativna mjesta za prijem pacijenata, radiološka radilišta (snimaone, UZ, CT, MR...) i mjesta za analizu dijagnostičkih slika i prijepis nalaza

Rijeka University School of Medicine Department of Medical Informatics

Prijenos slika u iRIS-u

- integrirani Radiološki Informacijski Sustav
- temelji se zajedničkim podacima, arhivi slika i upravljanju radnim procesima
- RIS
 - administrativni podaci: podaci o pacijentima, uputnicama, pretragama, nalazima, troškovima, osoblju, radu odjela itd.
- PACS sustav
 - rad sa slikama

Rijeka University School of Medicine Department of Medical Informatics

iRIS - PACS

<http://www.evorad.com/en/products/rispacs/features>

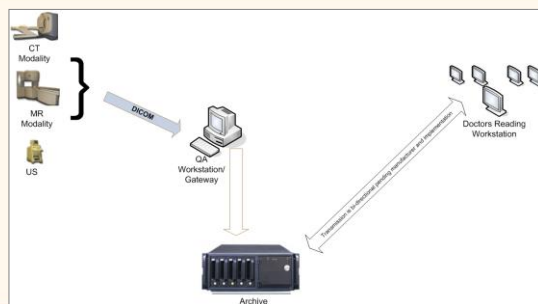
Rijeka University School of Medicine Department of Medical Informatics

PACS (engl. *Picture Archival and Communication System*)

- je naziv koji se koristi za sustave za komunikaciju i arhiviranje slika
- obuhvaća:
 - funkcionalnosti unosa slika u digitalnom formatu
 - pohranu i arhiviranje digitalnih slikovnih podataka
 - dohvat iz arhive i prikaz slika na ekranu (analiza i prijenos slika)

PACS

DICOM

- norma koja normira pohranu digitalnih radioloških slika i komunikaciju između medicinskih slikovnih uređaja (prijenos slika i drugih informacija).

Pohrana slike u PACS sustavu

- prije očitavanja slike (od radiologa) u nesažetom obliku pohranjena slika 15 dana
- očitana slika u sažetom obliku, bez gubitka sadržaja, pohranjena do 2 godine
- u sažetom obliku s gubitkom sadržaja pohranjena na DVD ili sličnim zapisu

Pauza

